

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, November' 5dikén, 1824.

Nagy Britannia.

A' Stárban így irtak Oct. 18-dik napján a' Napkeleti Indiai hadi történelekről: —

Némelly tiszték, kik Ranguhn városának megvétele után jöttek, leveleikben némelly környülállásokról emlékeznek, melyek ott azután előfordultak. A' város' megvétele után következett napon olly hír érkezett a' fő hadi szállásra, hogy valami nagy rangú aszszony, a' ki magát Dallai Kiralynénak nevezi, seregek' gyűjtésében foglalatoskodik, 's már 1000 emberekből álló serege áll készen, 's tanyáját sánczokkal véteti körül. Dalla városa Ranguhnal általellenben fekszik. Sir Campbel Archibald azonnal vizsgálódó csoportokat küldött ki a' dolognak kikémlelésére; hanem Dalla ellen még ekkor semmi megtámadásra való rendeléseket nem adott ki, 's el akarta várni, hogy a' Felsőleges aszszony egész hadi erejét össze gyűjthesse, olly szándékkal lévén, hogy ekkor egy csapással semmivé tegye ezt az Amazon elenséget.

Első plánuma Ranguhnak megvétele után a' volt az Anglusoknak, hogy Pruhme városa ellen tegyenek próbát, a' melly Ranguhnál sokkal nagyobb és népesebb város, és jó magas föld sánczokkal van körül vétettetve, melyre nézve gondolták, hogy itt keményebb ellentállásra fog találni az Anglus sereg. Megvételeére 3000 emberek rendeltettek-ki.

A' Birmánok' részéről még semmi további alkudozásokról való ajánlások nem

érkeztek az Anglusok' fő hadi szállására. Azon lakosok kik a' nagy ijedségnek esenedése után Ranguhnba már vissza tértek, azt beszélik, hogy a' környéken találtató apróság Fejedelmek nagyon megrettentek az Anglusoknak hirtelen történt megjelenése miatt.

Egy későbbi levelében illy megjegyzést teszen Octob. 19-kén ugyan ezen Stár a' Birmánokkal való hadakozásról: —

„Néhány hajók, melyek Bataviából, Sincaporeból, Penangból, Bencoléből, és Padangból érkeztek Angliába vissza, ezen helyekről többféle tudósításokat hoztak. A' Bataviai tudósítások szerint az a' sok Európai fegyverszállítvány, melly eddig a' Birmán nemzetnek alkalmatosságul szolgált arra, hogy magát minden féle hadi eszközökkel illy jól felkészíthesse, már most meg fog szűnni, mint hogy az útja ketté vágódott az által, hogy a' Bataviai Belga Kormányozó a' mult Juniusban kihirdettette, hogy minden fegyverek és hadi készületek el fognak azon hajókról vétettetni, a' melyek a' Sunda' tengernek útja körül találtató öblökben kikötvén, avvagy csak ott fel 's alá evezvén is, megtaláltnak, 's ezen rendelés alól csak azok a' fegyverek vétettetnek-ki, melyek a' hajóknak a' magok tulajdon védelmekre szükségesek. —

Az Anglusok nagyon elhültek azon, hogy a' Birmánokat olly jól felkészülve találták minden féle hadi eszközökkel, 's kétség kívül a' Bataviai Kormányozónak feljebb említett rendelése is onnét vette eredetét, hogy azt a' Bengalai Anglusok

Formányozó kívánta. Mint jól tudja van, a' Cochinchinai nemzetnél is illy nagy bősége találtatik a' fegyvernek és egyéb hadi készüléteknek, mellyeket Francia hadjék hordttak ezen nemzet' számára. A' Felga Országlószék megfontolván azon veszedelmet, melly abból származhatna, ha az Európaiak ezen Indus nemzetekhez tovább is minden akadályoztatás nélkül illy sok fegyvert hordanának, jó szívvvel elfogadta az Anglus Országlószéknek azon tanácslását, hogy a' fegyvert szállító hajók a' Sunda' útján ne bocsáttassanak-be a' hátulso Indus tengerekre, hogy ott azzal-kereskedést folytassanak. —

„Nagy fájdalomkra szolgál, hogy egy Sincaporei tudósításból, a' melly onnét Május 25-kán indult, azt látjuk, hogy Thornton nevű igen derék kereskedő Anglus hazánkfija már 7 hónapoktól fogva van, mint fogoly, a' Malajoknál, és hogy minden eszközök, mellyek az ő megszabadítására tétettek, foganatlanok voltak. Ez egy olly ember, a' kit Napkeleti Indiában mind az Európaiak mind pedig az otthoniak nagyon becsülték, 's azért most igen nagyon bántódnak szerencsétlen sorsán. A' felőlle érkezett tudósításban a' találtatik, hogy ő Ruttihban, egy Sincaporetől valami 20 Anglus mérföldnyire lévő helységben tartatik fogságban. Már ígértettek érte váltságul 10,000 Piasterek, de foganat nélkül, mivel az Ágens, kire a' dolognak elvégzése biztatott, még réá nem akadáhatott a' szerencsétlenre.

A' Londoni újságok szerint October 20 dik napján a' Londoni Börsén a' Mexikói Obligázióknak beese 1 per Centummal, a' Columbiaiaké pedig 2 per Centummal szállott alább, a' melly az Advertiser nevű Neu-Yorki újság által okoztatott, a' melly Sept. 16-kán költ levele által azt hirtelte-el, hogy Bolívar megverettetett volna.

Egy tiszt pedig a' Hornet nevű Északi Amerikai egyesült Státusoknak hajóján még azt is hozza tette ezen hírhez, hogy nem csak megveretett, tudniillik Bolívar, hanem úgy megveretett, hogy szerencsésnek tartják a' Liberator urat, hogy a' Spanyol Royalistáktól el nem fogattatott.

A' Morning-Chronicle szerént kinyilatkoztatta az Anglus Országlószék, hogy e' folyó Novemberen kezdvén tovább nem fizet segedelmet az oda szaladott Spanyoloknak.

Az Áfriakai Arany-partra a' Coast-Castle folkhoz több rendbéli szállítványok ezettek-el Angliából mostanság. Egy November elejére 600 rekruták készítették magokat az oda való elevezéshez két szállító hajókon. Egy más szállítvány, a' melly 60 tisztből, 5 Státsamesterékből és 148 kőő emberekből állott, Oct. 16-kán indult útnak ugyan oda.

A' Parlamentumak kinyittatása, a' melly Nov. 4-kére volt tételre, Jan. 6-káig elhalasztott, de gondolják, hogy még akkor is tovább fog halasztatni.

Az esmeretes Békesség' Fejedelmének Godoy Mameinek özvegye, azon Cardinalis Bourbonnak, ki a' Vil-dik Károly' fogsága alatt Spanyol Régenséget viselt, testvér húga, 's a' ki Chiachon Grófné nevezet alatt Londonban a' Brunot' vendégfogadóban telyes esmeretiségben élt, ezen tartzkodásának helyét elhagyván Oct. 17-kén elútazott Brüsszelbe.

Észak Amerika.

A' Columbiai Congressus olly végzést adott-ki, hogy azok az idegen nemzetbéli mindenféle kereskedők, a' kik Columbia' földjén kívánnak letelepedni, mind azokkal a' jusokkal birjanak és éljenek, mellyekkel a' Columbiaiak birnak és élnek. Különös kereskedési ítélőszékeknek felállittatása is megparancsoltatott. Az a'

javallás pedig, hogy papíros-pénz hozatassék-be, visszavettették.

Boltimoréba tudósítás érkezett, hogy az a' Columbiái szállító hajós sereg, melly a' Commodor Dániel vezérlése alatt a' Bolívar armádájához 3500 emberekből álló segítséget viszen, 's a' melly szállító hajós sereg a' Pichinca és Ourica nevű hadi briggett által kísértetik 's védelmeztetik, Porto-Cabellóbol elevezett Chagre felé.

Haiti szigetéről 1822-ben 700 hajók 9,030,395 Piastereket, vagy 13,636,000 tallérokat érő kereskedő portékát vittek ki, és 1135 hajókon 13,017,890 Piastereket, vagy 19,557,000 tallérokat érő kereskedő portékát vittek-be oda. Megjegyzést érdemel, hogy ezen hajóknak három negyedrésze Északi Amerikai kereskedőké volt.

Spanyol Ország. Central Universi Spanyol Amerika.

A' Journal-de-Paris egy levelet közöl, a' melly Octob. 12-dik napán idült Madridból, 's a' mondatik benne, hogy annak a' Végzésnek, mellyet a' Király a' Communerosokra, Szabad kőművesekre, 's minden más titkos társaságokhoz tartozó emberekre nézve kiadatott, a' esendőségre nézve nagyon jó következtetést látszik maga után vonni. Sok emberek bejelentették magokat a' végre, hogy az ezen Végzésben megígértett Amnestiának hasznát akarják venni. Az is igaz, hogy az Ország-létszék lelkiismeretesen tartja az ezen Végzésben tett ígéreteket, 's az ez által okozott bizodalomnak az a' jó következtetése látszik, hogy sokan elhagyják eddig tartott systemájokat 's a' békességes útnak követésére adják magokat. Ezek között neveztetnek, Espino, a' Landaburu' Klubjának volt titoknokja, 's a' Cortesek alatt

a' Financziái ministerium egygyik osztályának igazgatója. Ezek mind ketten nagyon részesek voltak a' revolúziós dolgokban, hanem úgy látszik, hogy még se illetetnek legkisebb bántódással az ólta, hogy az ítélőszék előtt öni' magok bevalottale bünösöknek lenni magokat.

A' Radixi kereskedési Kurir szerént, a' melly Sept. 30-kán jött-ki, az Asia nevű Spanyol líneahajó 's az Akhilles nevű Brigg, melyről az íratott vala, hogy a' Perui parthoz megérkezvén a' Quiloai kikötőhelybe beveztek volna, még nem Quiloába, hanem csak a' Chiloei kikötőhelybe érkeztek-meg, a' hönnet egy Anglus hajó, melly őket oda kísérte előre elevezett Quiloába, hogy ott kikémkedje a' környülállásokat ezen tekintetben, hogy bátran bevezhetnek-e oda az Asia és az Akhilles.

Minelutánna a' Mexikói Congressus meghatározta, hogy az Iturbide Özevénynek 8000 Dollárokból álló esztendőnként való penziót adjon olly feltétel alatt, hogy ezen summából ne' a' Mexikói földön hanem másutt akár hol eljen, ugyan elkor két Generalisokat fogatott-el, kik eránt olly gyanú van, hogy őket biztatásuk által vették arra a' vakmerő bátor próbatételre, hogy a' Mexikói földön megjelenjen. Ezen két Generalisok-hadi ítélőszék elejébe fognak állíttatni.

A' Mexikói Congressus meghatározta, hogy bévegye az Északi Amerikai Egygyesült Statusoktól azon rendtartást, a' melly szerént ott az Elölülőlét választatnak, 's azt is, hogy az Elölülölének egy végtiben csak négy esztendeig lehessen az Országló kormány mellett ülni. September 1-ső napja volt az első Elölülölének beiktattatására ha-

tározatva, ki most az a' Bravó nevű Generális leszen, ki a' Quadalaxarai támadásokat az Iturbide' próbatétele előtt szerencsésen elcsendesítette.

Az a' Postahajó, a' mely Angliából La-Guayrába és Carthagenába fogja ezen túl a' leveleket és útasokat hordani, Columbia nevet kapott, 's már majd készen van 's mint gondolják e' fog Angliában a' legsebesebb evező hajó lenni. Nagyon alkalmatos az útasokra nézve 's ágyú is 8 taláztatik rajta a' prédálók ellen.

Portugallia és Brasilia.

Ugyancsak a' feljebb nevezett Kadixi-újság írja Rio-de-Janerióból, hogy a' Császár közönségesen kihirdettette, hogy — „A' Portugalliából Brasilia ellen tétetődhető expeditziótól már ninesen mit félni: melyre nézve a' Császár Rioból maga is 2000 emberekből álló expeditziót küldöttel Fernambucóba, hogy az ott taláztató nyughatatlankodásnak elcsendesítésére oda kiszálljon, és hogy Lord Coehrane, a' Brasiliai Admirális Fernambuconoz már Augustus' végén megérkezvén, az ágyúzáshoz hozzá fogatott.

Gibraltarból jelentetik, hogy azon Spanyol kivándorlott emberek, kik onnét a' Tarifa expeditziót tették volt, az ulla majd mind eltávoztak onnét, és részint Maroccoban Tengernél kerestek magoknak menedék helyet, részint pedig és nagyobbadon az Északi Amerikai egygyesült Státusok felé. eveztek-el.

A' Görögök' gyujtó hajójáról, melyről egy időolta gyakran olvastunk, illy tudósítást közöl egy újság: —

Pouqueville úr így ír: „A' Görögök gyujtó-hajója külömbözik, mint én Jourdain Filep Kapitánytól hallottam, attól, melynek eddig a' tengeri útközetek-

ben hasznát vették. Ezek a' mostaiak már nem használható régi hajók. Ezeket megtöltik minden féle gyuladó materiával, püskaporral, bűdöskövel, szurokkal 's több ilyenekkel. A' vitorla köteleket, Salétromból, Kampforból, borból, lenmagolajból, bor-spiritusból 's egyéb ilyenekből készült nedvességbe mártott 's abban jól megitatott csepüvel betekergetik. A' közbelső emelettől fogva egész a' kötelekig olly nemű gyujtó eszközöket visznek-fel, melyek által a' láng minden kötelekre hirtelenséggel kiterjesztetik. A' hajó belső részein is olly tűz vezető csatornák taláztatnak, a' melyek által a' tűz a' hajónak minden részeire hirtelenséggel kiterjed. Egy ezen csatornák között, melynek többekkel mindenikkal öszszeesatolódása van, kifelé szolgál a' hajónak egygyik ablakára, hol a' hajó külső részén valami állásra való alkotmány taláztatik; erre áll a' Kapitány akkor, mikor a' gyujtó-hajót meg akarja gyujtani. De a' maga hajoeskájája is ott mellette áll az ahoz tartozó emberekkel együtt, hogy mihelyest szükséges a' Kapitány arra hirtelen által ugordhassék, 's hogy a' gyujtó hajótól, melybe már tüzet vetett, azonnal eltávozhassék. Ilyen Kapitánynak mindenkor a' legderékabb hajósokat szokták kiválasztani. Mikor a' következő éjjel valamely ellenséges hajót fel akar égetni, már azt az előbbeni estve nap' lementekor szemesen vizsgálja, 's éjjel osztán e' mellé viszi szép csendesen a' gyujtó hajót, 's ennek első végét az ellenséges hajónak köteleihez akasztani iparkodik, 's ha akkor a' tüzet az ablakhoz szolgáló tűz csatornán jól beigazithatta, ekkor nagy sietséggel eltávozik onnét a' maga csajkáján a' nagy hajókhoz.

B r a s i l i a.

Kapitány Stacke Doris nevű hajón Bremához megérkezvén Rio-de-Janciróbol

Aug. 5-dikáig terjedő tudósításokat hozott, a' mellyek között találatnak a' Bremi új-ság szerént, e' következők is: —

A' Rióban lévő Auszriai Császári Agens, 's az Anglus, Spanyol, Egygyesült Amerikai Státusokbéli, 's Hámbergi Consulok, jelentéseket adtak-be az Ország-ló-székhez az ellen, hogy a' minap az ő nemzetek béli emberek között erőszakos katonafogdosás tétetett: melly után a' Császár haladék nélkül megparancsolta, hogy az elfogatott emberek tüstént bocsáttassanak-el.

Aug. 6-kán harmadik gála napot tartottak Rióban a' Császári Korona-Princzaszszonynak Aug. 2-dikán történt szerencsés szülésire nézve. A' szökött egy Princzaszszony. Azt mondják hogy Rióban nem emlekeznek illy fényes örvendező gyülekezetre, mint e' volt.

A' Pruszsus Consul jelentésére megparancsolta a' Császár, hogy Sallon urnak, ki most Rio-Grande tartományában természetvizsgálási útozásban foglalatoskodik, a' Mercurius nevű hajón oda érkezett két ládája, a' mellyek meteorologiai eszközökkel vagynak tele, minden vámfizetés nélkül elszállíttathassanak onnét.

A' Brasiliai Constitúciónak 8-dik Szakaszában a' 179-dik Czikkelyben a' parancsoltatik, hogy valamely személyt semmi módon nem szabad fogságra tenni, a' nélkül, hogy büne meg ne mutattassék, a' melly rendelés alól csak azok az esetek vétettek-ki, mellyek ugyancsak törvényesen meg vagynak határozatva. A' Császár a' maga Jul. 26-kán ki adott végzése által, hanem ugyancsak a' Constitúciónak egyik Czikkelyével megegyezőleg, melly a' rebelliórol szoll, 's a' melly által a' Császárnak hatalom adatott arra, hogy az illy esetekben a' személyes bátorságot illető törvényt a' melly feljebb felhozott, felfüggeszse, azt most Fernambukóra nézve felfüggesztette:

E' mellett egy Katonai Biztosság is nevezetett-ki a' végre, hogy a' Fernambukói pártoskodóknak fejüket, az Oberst. Lima Francisco előlülése alatt megítélje.

Orosz Birodalom.

Hogy a' Nowgorodi Fejedelemségben megszállíttatott katonáknak a' Császári Fő várossal való közösülésé 's az azokkal való igazgatási foglalatoságnak folytatása annál könnyebbé tétethessék, egy Császári parancsolat szerént, a' melly Sept. 17-kén adatott ki, a' Wolga vízén, Grusinó, 's Tschudona nevű Coronális faluk között, gőz hajóval való járáskeles állíttatott-fel, melly naponként indul.

Újabb Tudósítások.

Most illy módon vagynak a' Francia sergek Spanyol országban felosztattatva. Kadixban 5500 gyalogok és egy Svadron lovasság; Medina Sidoniában 350, 's Madridban 6000 gyalogok, 3 Svadron lovasok, 's egy agyúzó Bálion, mind együtt 7200 emberek; Badajozban 2000 gyalog, 2 Svadron lovasság 's egy agyúzó Kompania, együtt 2650 emberek. Valenciában 2000 gyalog és 350 emberekből állá Láncsások; Barcellónában 's általjában véve egész Kataloniában 10,000 emberek; S. Sebastianban 2500, Pamplonában 3000, Jacóban 2000, Vittoriában 2000, Figuerában 3500; 's még némely apróbb csapatok. Mind ezek összszezámláltatván telnek Spanyol Országban 50,000 Francia fegyveres emberekre.

B é c s.

Ezen hónapnak 1-cő napján Bavariai Király Ő Felsége megérkezett ide, a' kinek Császár és Császárné Ő Felségek Purkersdorfba elibe mentek vala, 's dél-

utánni 2 óraker Király Ő Felségével együtt jöttek-be Bécs városába.

A' következett napon November' 2-dikán Császár és Császárné Ő Felségek, 's a' Bavariai Király Ő Felsege, úgy Ferencz Károly Cs. K. Fő Herczeg, útjokat Purkersdorfba vevén, ott Bavariai Királyné Ő Felségét 's a' három Királyi Princzaszszonyokat fogadták, 's onnét a' Schönbruni nyári mulató kastélyba kísérték, a' hova Ő Felségek estvéli 6 óraker érkeztek-meg.

Királyné Ő Felségének a' Királyi Princzaszszonyokkal, úgy mint Sofia Királyi Princzaszszonnyal a' Ferencz Károly Császári Királyi Fő Herczeg Mátkájával, 's a' más két K. Princzaszszonyokkal Leopoldina és Ludovika Királyi Herczegaszszonyokkal együtt Bécsbe lett pompás bejövele November' 3-kán, következő módon ment véghez: —

„Az említett Uraságok a' Schönbruni nyári mulató kastélyból délutánni 3 óraker ismétlenül (incognito) a' Cs. K. Theresianum nevű Nemesek' Akademiájának épületébe hintótkban bejövén, ott az e' végre mint Császári Biztos különösen kineveztetett Fő Udvarimarschall Gróf Oettingen Úr által 's a' Cs. K. Camerariusok által fogadtattak 's az ezen pompához elkészített szobákba kísértettek. —

A' pompával beindulandó seregnel kísérsére kineveztetett Magyar és Német Nemes Testörző seregek, a' Cs. K. katonáknak seregeik, és a' hat lovas hintók Udvari, oda már előre kiállítatva voltak. A' bejövettel illy renddel kezdődött:

Elöl egy Polgári lovas csapat ment; ezt követték két Cs. Királyi (egy Német és egy Huszár) Svadronok; két Cs. K. Udvari Lovagok; két Cs. K. Udvari Fourirok, ezek is lóháton; három hat-hat lovas hintók, melyekben Cs. K. Camerariusok, Herczeg Colorédó, Herczeg Kinsky, Gróf Guiccardi, Májor Gróf Clary Károly,

Gróf Wallis, Gróf Buol, Oberstlieutenant Gróf Wirbna, 's Bavariai Királyi General-Adjutáns Gróf Pappenheim ültek; egy hat lovas Udvari hintó a' Királyi Princzaszszonyoknak Fő Udvarimesteri Helytartó-jokkal Gróf Trauttmansdorf Jóseffel és Gróf Claryval; egy hat lovas Udvari hintó a' Felseges Menyaszszony Cs. K. Fő Udvarimesterével Gróf Széchényivel, a' Bavariai Királyi Fő Lovázmesterrel Gróf Reszlingel, és Bavariai Királyi Gen-Adjutánsal Gróf Rechbergel; egy hat lovas Udvari hintó a' Cs. K. Udvari Biztossal Gróf Oettingen Fő Udvarimarschallal; hat Cs. K. Udvari Trombitások lóháton; a' Cs. K. Udvari liberias emberck gyalog; egy Cs. K. Udvari Fourir gyalog; hat Cs. K. Edelknábok; a' Cs. K. Udvari Burghéli strázsák csapatja a' maga zászlójával 's harogó muzsikával; egy Cs. K. hat lovas Udvari Galahintó (melynek üveg oldalai vagnak), a' melyben Bavariai Királyné Ő Felsege 's a' Felseges Menyaszszony és a' két más Királyi Princzaszszonyok ültek; ezen galahintó mellett jobbról a' Cs. K. minden hintós, és lovas készülétek Inspectorok, ugyancsak a' esatlók (hintóajtók mellett a' Cs. K. Udvari belső inasok, 's ezeken kívül a' Cs. K. Lánecsás test őrzők (a' Darabont testörzők); a' Német Nemes Testörző seregnel egy osztálya; a' Magyar Nemes Testörző seregnel egy Osztálya; két hat-hat lovas hintók a' Bavariai Királyi Udvari Dámakkal, Fő Udvarimesterével Tassis Grófnéval, Lodron Grófnéval, 's két Rottenhan Grófnékkal; egy Kompánia Granadirosság; egy Svadron lovasság. —

Ezen fényes seregnel pompás sorok a' Kárinthiai kapun-be, a' Kárinthiai, a' Stock-em-Eisen, Gräben, és Kolmark utcákon végig folytatván menéseket, elképpén végezetre a' Cs. K. Udvari Burgha megérkeztek. A' hol elfjöttek mindenütt a' Cs. K. katonaság formált keitős sort, 's

a' kétfelől leírhatatlan sokasággal várakozó nép nagy örvendezéssel fogadtak Királyné Ő Felségét 's a' Fő Herczezi Menyaszszonyt.

A' Cs. K. Udvari Burgban az egész Cs. K. Familia, a' Cs. K. Fő Udvari Tisztségek, Titkos Tanácsosok, Camerariusok, Fő Asztalnokok, össze gyülekezve várak és fogadtak a' Felsőges Vendéget, és Királyi Leányait.

Ő Felsége a' Császár a' maga Camerariusát Gróf Clam-Gallas Heresztely Christóf Csehországi birtokos Urat, a' Pragában lévő hazai Múzeum' Elölülőjét Gróf Sterberg Maria Gáspár Urat, és Csehországban Fő Orszzágos Camerariusát Gróf Sterberg-Manderscheid Ferencz Urat, érdemeikre való különös tekintetből, Cs. K. Titkos Tanácsosi méltósággal, a' szokott taksafizetést is elengedvén, méltoztatott kegyelmesen megtisztelni; a' melly méltósággal járó hitet ők a' Császár Ő Felsége által o' végre kirendeltetett Csehországi Fő Burg-Grófnak Gróf Koloyrath-Liebsteinsky Urnak kezeibe lelették.

Tegnap November 4-kén estve 6 és 7 órák között fényes, születéséhez illő pompával ment véghez Ferencz Károly Cs. K. Fő Herczegnek és Sofia Princzaszszonynak házossági összesoktetése az Augustinánusok' templomában, de a' melynek leírását az időnek késő volta miatt a' jövő Reddre kell halasztanunk.

A' Linczi ujságban ezeket olvassuk Ferencz Károly Ő Cs. K. Fő Herczegségének azon városban való által útazásáról 's fogadtatásáról:

Ő Cs. K. Fő Herczegségének ideérkeése által ezen tartományi fő város a'

mult Csütörtökön, October' 28-kán nagyon megörvendeztetett. Ez a' mindenektől nagyon tiszteltetett Princz Fő Udvarimester Gróf Goes és Cs. K. Camerarius Oberster Gróf Coudenhoften uraktól kísértve, kivánt jó egészségben, reggeli 8 órakerkezvén-meg, az Ország' háza' épületébe szállott-be, 's az Ország' Elölülőjétől Baró Hingenautól, 's a' polgari és katonai tiszti karoktól, a' nagy számmal összesgyülekezett népnek örvendező kiáltásai között fogadtatott.

Ő Cs. K. Fő Herczegsége méltoztatott azután a' Cs. K. Katonai és Cs. K. Polgári tiszti karokat, a' Karokat és Rendeket, 's a' Papságot magának bemutatatni, 's mindenikkel azzal a' lebecsáltköző nyajassággal beszélgetni, melly a' Császári Familia' minden tagjainak tulajdona.

Ebédre a' Polgári és Katonai elsőbb tiszti karoknak fejeiken kívül más fő rangú személyeket is méltoztatott meghívni Ő Cs. K. Fő Herczegsége, a' melly után délután a' két kaszarnyát, a' katonai nevelő házakat 's az egyéb ilyen megszemlélésre méltó tárgyakat látogatta-meg. Estve a' szöpen megvilágosított theatromot tisztelt meg jelen létével, a' hol az Udvari lezsiba lett belépésekor, dob és trombita harsogások között az örömmel közönséges kinyilatkoztatása által fogadtatott. Az Ország' háza, a' Promenad' (sétáló hely) környékei, a' Klastrom-ueza, 's az ó-város, az alatt megvilágosítottak.

A' következett Pénteken az itt találó polgári közönséges intézeteket méltoztatta Ő Cs. Kir. Fő Herczegsége a' maga figyelmetes megnézetésére, azután a' Sz. Florián papi Institutumához hajtatott 's estve a' theatromon megjelenvén, Szombaton az itt lévő hűséges lakosoknak szives áldásaiktól kísértetve, ezen tartományi fő várost ide hagyván útját Lambach felé folytatta.

Az interes régibb Obligázióknak Nov. 2-kán tartatott sorsvonása' alkalmatosságával a' 326-dik Series jött-ki, melyben a' Goll Háztól felvétetett summákról való Obligáziók találtatnak.

A' marhahús' fontjának árra Bécsben Novemberre úgy hagyatott, mint Octoberben méretett, úgymint Conv. pénzben 6, Bécsi becsű pénzben 15 krajczáron.

E r d é l j.

Erdélyből Szászvárosról; Octob. 16-kán írják: — „A' Tarvaszi késő hóharomatoknak, különösen pedig a' Julius közepén kezdett, 's eddiglen tartott nagy aszálynak, ezen idő köz alatt, az égi nedv szomjú réteinket meg nem enyhítvén — fájdalmas következéseit tapasztaltuk. Az Erdély' tokaji-borát termő Hegyalyunk oldalain, sok háládatos szőlőtőink levének terméseikkel egygyütt ezen szárazságnak prédaivá. — A' Törökbüza (málé) mely a' Maros' ezen kövér térein, elfelejtve tulajdon hazáját, az itt tenyésztős gyökeres plántáinkal, egy forma hazafisággal dicsekedni szereti: az idén alig fizette a' szántó-vető fáradságát, a' tavalyi termés egy negyed részével. — Azonba érzékenyebb 's számtalan könnyeket kicsikart következése volt ennek azon Vérhas (Dysentéria) mellynek sulya alatt sok, mind a' két nemen lévő, kisdedek 's értkorúak, sínlődtek; többeket ada e' vissza az anyaföldnek. Ezek közt érzékeny sebét ejte szívünkön, Városunk' egyik Gráziájának Brutz Regina ifjú aszszonynak, Fő-Jegyző T. ifjabb Bruz Ferentz Úr elfe-

lejthetetlen Kedvességnek véletlen elhunyása. —

Melly alkalmatossággal nem tehetem, hogy itt egyforma szabadságokkal bíró, de az elmúlt idők környülményei miatt, egymáshoz idegenységet mutató, 's ezért egymástól távolálló, Magyarok és Szászok, példás mostani egygyetértéseket 's barátságos egygyüttéléseket ne említsem. Kik mint kezen fogott jó Barátok, a' Salust „Idem velle, idem nolle“ jót választván akaratjok sinor mérsékteül! a' Köz 's privat haszon 's jóltétel előmozdításában egymással vetekedve fáradoznak. Egyebeket elhalgatva, ez előtt négy évvel, az Ev. Lutheranus Szász atyafiak templomjok újból felépítéséhez kezdvén az Ev. Ref. Magyarok, segedelemmel voltak, annak hamarabb végre hajtásában; a' míg pedig három év alatt az elkészült, ezek Templomjokat általengedték; magok egy órával előbb kezdvén el a' templomozást, azért hogy a' Szász atyafiaknak is idejek lehessen isteni tiszteletjelket adélotott megejteni. Valamint más részről, a' fellyebb említett gyászos halál alkalmatosságával, a' megszomorodott Ev. Ref. Férjnek akaratja lévén, hogy Ev. Lutheranus halotja felett, a' Szászok Templomában Magyar halotti beszéd tartassék: amazok azt nagy örömmel fogadták: ez alkalmatossággal a' Szászvárosi első Ev. Ref. Pap. T. T. Bodola Károly, Superintendens, Fő Tiszt. T. Bodola János Úr érdemekkel ragyogó fja, ezen matériáról: „Hogy kell az aszszonynak viselni magát, 's hogy életébe szeretetre, holta után siratásra 's hosszas jó emlékezetre méltó legyen.“ szokott ékesen szollása 's jó ízlése szerint, fontos elmélkedést tartván. —
Az illyen tettek bélyegei, a' Jésus tanításai lélek 's nem test szerint való érté-
sének 's Követésének, —